

Man uit de praktijk

Michiel de Ruyter was een man van de praktijk. Bijna zijn hele leven voer hij in zeer verschillende hoedanigheden en bij uiteenlopende takken van de scheepvaart. Het bezorgde hem een weergaloze ervaring en een ongeëvenaarde kennis van zeezaken. De Ruyter blonk bij de marine vooral uit door zijn enorme kwaliteiten als opperbevelhebber. Hij oefende zijn manschappen als nooit tevoren was gebeurd en kon zijn macht beter dan enige andere commandant te delegeren. Van zijn korps zeeofficieren en bemanningen wist hij een eenheid te smeden die uniek genoemd mag worden. Een grote prestatie in een tijd waarin vijf admiraliteiten, met elk hun eigen vlagofficieren, de dienst uitmaakten. In samenwerking met raadpensionaris Johan de Witt en later met prins Willem III, bouwde hij een ongeëvenaard sterke Nederlandse marine op. Hij had daarbij oog voor noodzakelijke hervormingen, zoals de oprichting van het Korps Mariniers en de verbetering van het geschut op de oorlogsschepen.

Ongetwijfeld was hij een charismatisch opperbevelhebber. In de regel schijnt hij zijn bemanning te hebben toegesproken als een vader zijn kinderen. Het bootsvolk was blij wanneer het de kans kreeg aan boord van De Ruyter te dienen. Niet voor niets kreeg De Ruyter de koosnaam 'Bestevaer' (grootvadertje), die alleen was weggelegd voor een bevelhebber die bij uitstek geliefd was. Het mooiste voorbeeld van zijn bereidwilligheid de medemens te helpen is de enorme inspanning die hij zich getrooste voor de vrijlating van 26 Hongaarse predikanten, die vanwege hun godsdienstige overtuiging als slaven op galeien in Napels te werk waren gesteld. Het is een gebeurtenis die ook nu nog jaarlijks wordt herdacht.

Wat voor De Ruyter zelf telde waren de zee, de bijbel en zijn familie. Hoewel hij goed verdiende en er nauwlettend op toezag dat hij in financieel opzicht niets tekort kwam, interesseerde rijkdom hem niet. De eenvoudige inrichting van zijn huis toont dit aan. De kostbaarheden die hij daar in de pronkkamer bijeen had gebracht waren voor een belangrijk deel geschenken die hij tijdens zijn loopbaan had ontvangen. Veel geld werd belegd en kwam na zijn dood aan zijn kinderen ten goede. Teken van zijn grote menslievendheid waren de zakken met geld die bij zijn dood in zijn huis stonden, en bestemd waren voor de diaconieën in Amsterdam en Vlissingen.